

19.5.2025

Kaupunginmuseon lausunto Stoan ja Puhoksen alueen asemakaavan muutoksen ehdotuksesta

HEL 2022-008585 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Stoan ja Puhoksen alueen asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Kulttuurikeskus Stoan ja kauppakeskus Puhoksen alueelle suunnitellaan asemakaavan muutosta. Asemakaavan muutos koskee kortteleita 45068 ja 45071 sekä viereisiä liikenne- ja viheralueita. Alueen kehittämisessä tärkeimpiä tavoitteita ovat julkisen ympäristön viihtyisyyden parantaminen, Puhoksen vanhimman ja arvokkaimman rakennusosan säilyttäminen, Stoan kulttuuripalveluiden laajentamisen mahdollistaminen sekä kaupunkimaisen tehokas täydennysrakentaminen ja siten toiminnallisen monipuolisuuden ja asukasmäärän lisäys tällä keskeisellä alueella.

Aiemmassa OAS-lausunnossaan museo nosti esille kaava-alueen kulttuuriympäristön merkitystä, sekä esitti rakennuksille, aukiolle ja patsaalle suojelumerkintöjä. Lisäksi museo esitti kokonaisvaltaisempaa päiväkotinventoinnin toteuttamista ja nosti esille alueen sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyyskysymyksen ja haasteet.

Museon lausuntoon annetussa vastineessa todetaan;

”Asemakaavaehdotukseen kirjattuja suojelumääräyksiä on työstetty tiiviissä yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Myös Stoanaukiota koskee suojelumääräys, joka ohjaa ja rajoittaa tulevia suunnitteluratkaisuita aukiolla ja käytännön tasolla varmistaa myös kaupunginmuseolle mahdollisuuden osallistua mahdollisten muutossuunnitelmien kommentointiin ja ohjaamiseen. Puhoksen A-osaa koskevassa määräyksessä linjataan, että rakennuksen korjaamisessa ja ylläpidossa tulee noudattaa kohteelle laadittua säilyttämisen hallintasuunnitelmaa. Omistajan teettämän säilyttämisen hallintasuunnitelman luonnoksessa todetaan, että; Erillinen väritutkimus teetetään korjaussuunnittelun lähtötiedoksi. Julkisivuihin palautetaan väritutkimuksen pohjalta vanhin löytynyt värimaailma.

Kaavaratkaisu osoittaa Stoanaukion länsi- ja pohjoislaidalle uudisrakentamista. Näiden korttelialueiden (ALP ja AK) suunnitteluratkaisuita

19.5.2025

sekä ratkaisuiden kaupunkikuvallisia perusteluita ja vaikutuksia on kuvattu kaavaselostuksessa. Suunnitteluratkaisuiden kuvailua ja perusteluita on myös korttelialueita koskevissa viitesuunnitelmissa, jotka ovat kaavaselostuksen liitteenä. ALP-alueen osalta kaavassa on määräys, jonka mukaan; ALP-korttelialueella Stoanaukioon kuuluvat ja liittyvät tontin osat tulee suunnitella ja toteuttaa koko aukiota koskevan suunnitelman mukaisesti yhtenevin materiaalein, varustein ja detaljein.

Uusittavasta Hansakujan sillasta ja siihen liittyvästä hissitornista on tehty rakennetekninen yleissuunnitelma. Uusittava silta päättyy nykyiseen paikkaan siten, että Stoanaukiolla laskeutuva ulkoportaikko säilyy ja uusi hissitorni jää välttämätön esteettömyyden yhteystarve huomioon ottaen mahdollisimman kauas Stoanaukiosta ja sen rakennetusta miljööstä. Sillan yleissuunnitelmassa esitetyt arkkitehtoniset ratkaisut ovat alustavia ja tulevat tarkentumaan jatkosuunnittelussa, jossa otetaan huomioon myös Stoan peruskorjauksen ja laajennuksen suunnittelu.

Kuten jo Stoan ja Puhoksen suunnitteluperiaatteiden vuorovaikutusraportissa jo vastattiin, museon esittämä laaja päiväkotirakennusten inventointi ja arvotus on kannatettava ajatus, mutta sitä on ei ole mahdollista suorittaa tämän yksittäisen suunnitteluhankkeen yhteydessä.

Sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyys tavoitetta ja erityisesti kaavaratkaisun vaikutuksia siihen on kuvattu kaavaselostuksessa (kohdassa Vaikutukset ja tehtyjen selvitysten yhteenveto).”

Esitetty vastine, sekä kaavaehdotuksen merkinnät ja sisältö vastaavat kaupunginmuseon näkemystä, jossa riittävässä määrin paitsi vaalitaan muutoksessa olevan alueen kulttuuriympäristöarvoja, myös mahdollistetaan näiden arvojen siirtäminen tuleville sukupolville. Tämän johdosta museolla ei ole huomauttamista asemakaavaehdotukseen.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö